МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ХОТЕЛСКО РАБОТЕЊЕ

IV година

УГОСТИТЕЛСКО-ТУРИСТИЧКА СТРУКА

Хотелско-туристички техничар

Скопје, 2002 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ХОТЕЛСКО РАБОТЕЊЕ

1.2. Образовен профил односно група струки на кои им припаѓа наставниот предмет

1.2.1. Образовен профил: Хотелско-туристички техничар
1.2.2. Група струки: Угостителско-туристичка

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година (фаза) на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно (неделен контакт): 4 часа
1.5.2. Број на часови годишно (квота на изучување): 132 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен предмет

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

Целта на наставата по наставниот предмет *хотелско работење* е учениците да стекнат знаења и способности од областа на работењето на хотелските објекти и да се оспособат за нивна примена во практиката.

Од општата цел на наставата по *хотелско работење*, произлегуваат следниве посредни цели:

- Ученикот да го разбере начинот на регистрирање на деловните промени во хотелот со примена на реципциска машина и друга современа информатичка технологија во работење на хотелот;
- да ги сфати рекреациските содржини за корисниците на хотелски услуги кои треба да бидат обезбедени од страна на хотелот;
- да го објасни магацинското работење, односно начините на прием, чување, евиденција и документација од приемот и чувањето на стоки на залиха во магацинот на хотелот;
- да се информира за набавното и финансиското работење на хотелот во функција на рецепциско и ресторанско работење на хотелот;
- да ја идентификува политиката на цени и изработката на калкулации на цени во хотелиерството;
- да ги открие специфичностите на менаџментот и особините на менаџерот на хотелот;
- да го разбере значењето на одговорноста и осигурувањето во хотелот;
- да ги идентификува минималните услови и потребата од категоризација на хотелските објекти;
- да се запознае со организацијата и работата другите објекти за сместување;
- да ги разликува посебните узанси во угостителството;
- да развива позитивен однос и навики за постојано следење на промените во законската регулатива од областа на угостителството и нивно вклучување во наставата.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За постигнување на поставените цели на наставната програма, односно успешно следење и совладување на содржините од предметот *хотелско работење*, потребни се претходни знаења стекнати од наставните предмети: *хотелско работење* за II и III година, *практична настава* за III година, *бизнис* за III година, *маркетинг, економија на туризмот, математика, агенциско раборење* за III година и *основи на угостителството и туризмот.*

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. РЕГИСТРИРАЊЕ НА ДЕЛОВНИ ПРОМЕНИ ВО ХОТЕЛОТ СО ПОМОШ НА РЕЦЕПЦИСКА МАШИНА	**6**	Ученикот: - да се запознае за организација на работа со рецепциската машина; - да ја користи техниката на работа со рецепциската машина.	- се објаснува и се води разговор за организацијата на работа со рецепциската машина - се врши демонстрација на оделни техники на работа со рецепциската машина; - се организира посета на хотели кои работат со рецепциски машини и се прганизираат практични вежби.	- хотелско работење III година - бизнис III година - практична настава. III година

2. РЕГИСТРИРАЊЕ НА ДЕЛОВНИ ПРОМЕНИ ВО ХОТЕЛОТ СО КОРИСТЕЊЕ НА ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА	**26**	- да се запознае со улогата и значењетона информатичката технологија во работењето на хотелот; - да го осознае начинот на користење на информатичката технологија во рецепциското работење - да умее апликативно да ја користи информатичката технологија за прегледи, резервации, пријави, прегледи, престој, одјава, статистика, дневен промет, фактурирање, архивски податоци, менувачница, телефонска централа.	- се објаснува и се врши демонстрација и симулација на регистрирање на различни деловни промени во хотелот со помош на информатичка технологија; - се организираат практични вежби преку индивидуална работа со цел оспособување на учениците да ги регистрираат деловните промени во хотелот со помош на информатичката технологија; - се организираат посети на хотели кои ја користат информатичката технологија во своето деловно работење.	- хотелско работење III година - практична настава III година - бизнис III година - маркетинг
3. РЕКРЕАЦИСКИ СОДРЖИНИ ВО ХОТЕЛОТ	**12**	- да се запознае со рекреациските содржини во хотелот; - да ги разлкува видовите и облиците на рекреација во хотерлот; - да ја разбере организацијата на рекреација во хотелот.	- се објаснува и се води дискусија со учениците за рекреациските содржини; - се објаснува и се организира групна работа со учениците за	- хотелско работење II година

			видовите и облиците на рекреација, како и за активностите на рекреација на хотелот; - се презентира и се објаснува шематски приказ на организацијата во хотелот.	
4. МАГАЦИНСКО РАБОТЕЊЕ ВО ХОТЕЛОТ	**14**	- да се запознае со поимот за магацинско работење во хотелот; - да ги разликува различните видови магацини во хотелот; - да ги разбере начините на прием и чување на стоки на залихи во магацините; - да ја познава евиденцијата и документацијата при прием и чување на стоките на залиха.	- преку усно излагање се истакнува значењето на магацинското работење во хотелот; - се објаснува за евиденцијата и документацијата во магацинското работење и при тоа со демонстрација се поттикнува изведување на практични вежби преку игра на улоги.	- бизнис III година - практична настава III година
5. НАБАВНО И ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ НА ХОТЕЛОТ	**14**	- да се запознае со средствата во хотелот; - да го сфати значењето на набавките и пописот на стоки и инвентарот во хотелот; - да се информира за набавното и финансиското работење во	- се изложуваат наставните содржини со цел да се информираат учениците за набавно и финансиското работење на хотелот; - се објаснува за начинот	- бизнис III година - практична настава III година - економија на туризмот

		функција на рецепциското работење; - да се информира за набавното и финансиското работење во функција на ресторанско работење.	на набавка на стоки и значењето на нивното евидентирање во функција на ресторанското и рецепциското работење.	
6. ПОЛИТИКА НА ЦЕНИ И КАЛКУЛАЦИИ ВО ХОТЕЛИЕРСТВОТО	**10**	- да го сфати влијанието на трошоците во хотелот за негово економично работење; - да ја разбере важноста на искористеноста на капацитетот на хотелот за негово рентабилно работење; - да ја сфати политиката на цени во хотелското работење; - да изработува калкулации на цени за хотелски услуги.	- се истакнува значењето на трошоците во работењето на хотелот; - се организираат вежби за пресметување на искористеност на капацитетот на хотелот преку индивидуална работа на учениците - се организираат и координираат практични вежби со цел учениците да се оспособат за изработка на калкулација на цена за различни хотелски услуги.	- бизнис III година - Математика
7. МЕНАЏМЕНТ И МЕНАЏЕР ВО ХОТЕЛОТ	**6**	- да ги разбере специфичностите на менаџментот во хотелот; - да ги идентификува потребните особини на менаџерот на хотелот.	- се објаснува и се води дискусија за специфичностите на менаџментот во хотелот; - се организира симулација за улогата и	- бизнис III година

			особините на менаџерот на хотелот (игра на улоги на учениците).	
8. ОДГОВОРНОСТ И ОСИГУРУВАЊЕ ВО ХОТЕЛИЕРСТВОТО	**6**	- да се запознае со одговорностите што произлегуваат од работењето во угостителските објекти за сместување; - да ги сфати консеквенците што произлегуваат од неправилното работење во угостителските објекти за сместување; - да го идентификува значењето и потребата од осигурување во хотелиерството.	- насочено се води дискусија за одговорностите што произлегуваат од работењето во угостителските објекти за сместување; - се објаснува за консеквенците што произлегуваат од неправилното работење во угостителските објекти за сместување; - се потикнуваат учениците за формирање правилен став кон осигурувањето и одговорноста спрема работата и пошироко во хотелиерството.	- хотелско работење II година и III година - практична настава III година
9. ПРАВИЛНИК ЗА РАСПРЕДЕЛУВАЊЕ МИНИМАЛНИ УСЛОВИ И КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА	**12**	- да се запознае со минималните услови и категоризацијата на угостителските објекти за сместување; - да ја осознае потребата од категоризација на угостителските	- се објаснува за категоризацијата на угостителските објекти за сместување и нивната класификација; - преку слики и видео	- основи на угостителството и туризмот - хотелско работење II година

УГОСТИТЕЛСКИТЕ ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ		објекти за сместување и нивната класификација.	презентација се врши демонстрација на различни по категорија угостителски објекти за сместување; - се организираат посети на различни по категорија угостителски објекти за сместување за нивна компарација.	- практична настава III година - економија на туризмот
10. ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТЕЊЕ НА ДРУГИТЕ ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ	**10**	- да ја сфатаи организацијата и работењето на другите објеки за сместување (камповите, мотелите, пансионските хотели и туристичките населби); - да ја анализира и споредува организацијата и работењето на другите објекти за сместување (камповите, мотелите, пансионските хотели и туристичките населби) со хотелот како објект за сместување	- се ојаснува за другите објеки за сместување (камповите, мотелите, пансионските хотели и туристичките населби) и нивната различност од хотелот како објект за сместување; - преку слики и видео презентација се врши демонстрација на различни угостителски објекти за сместување; - се организираат посети на различни угостителски објекти за сместување за нивна анализа и споредба.	- основи на угостителствот о и туризмот - хотелско работење II година - бизнис III година - практична настава III година - економија на туризмот

11. ПОСЕБНИ УЗАНСИ ВО УГОСТИТЕЛСТВОТО	**16**	- да се запознае со посебните узанси во угостителството; - да ги идентификува општите и заедничките одредби на посебните узанси; - да ги применува посебните узанси во угостителствот; - да го разбере договорот за хотелските услуги; - да го сфати договорот за услугите зна исхрана и точење пијалокци; - да го објасни агенцискиот договор за хотелски услуги - да развива позитивен однос спрема посебните узанси во угостителството.	- се изложуваат наставните содржини за посебните узанси во угостителството; - се демонстрираат конкретни примери од посебните узанси во угостителството;се организираат, координираат и контролираатвежби за практична примена на посебните узанси.	- основи на угостителството и туризмот - економија на туризмот - агенциско работење III година - практична настава II и III година -

4.2. Наставни методи и активности на учење

За реализација на наставата по предметотот *хотелско работење*, согласно поставените цели на наставниот предмет, како основни *наставни методи* ќе се користи: водење на насочена дискусија, демонстрација, играње на улоги, решавање на проблеми и симулација на реални ситуации, учењепреку сопствено откривање, независни задачи, тимска работа.

Активности на ученикот: да дискутира, да применува правила и законитости, да набљудува, да слуша, да прибележува да повторува, да објаснува, да чита, да презентира, да открива во група или поединечно, да размислува критички, да дава свој суд, да работи домашни задачи.

Активности на наставникот: организира, планира, подготвува настава, дава инструкции за работа, потикнува за дискусии, објаснува, поставува прашањање, оценува и потикнува самооценување од страна на учениците, симулира процеси и реални ситуации, презентира.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

Наставата по предметот *хотелско работење*, треба да се реализира преку настава во: училници, училишни работилници (рецепции) кабинети. Покрај предавања се изведуваат вежби, односно практични операции и работни задачи. Со цел за поуспешно стекнување на знаења и умеења, кои се однесуваат на психомоторната и психосоцијалната компонента, при организацијата и реализацијата на наставата по овој предмет треба да се остварат одредени практични активности во соодветните угостителски објекти, како и конкретни демонстрации и вежби во кабинетите по информатика и хотелско работење. Притоа, потребно е реализирање на наставата во блок часови за вежби на ученици во групи, парови и индивидуално.

Образовните активности по предметот *хотелско работење* се организирани во две полугодија, четири тромесечја и неделен распоред на часови.

4.4. Наставни средства и помагала

Предметот *хотелско работење*, покрај теоретскиот аспект, повеќе има практично значење кое се остварува преку реализацијата на одделни вежби, демонстрации, практични операции и работни задачи. Затоа при реализацијата на наставниот процес, потребно е користење на разновидни наставни средства и помагала, компјутерска опрема, ЛЦД проектор и материјал; слики, цртежи, туристички пропаганден материјал, филмови, дијафилмови, телевизиски снимки, апарати, прибор, графоскоп, штампан материјал (учебници, прирачници, дневници, весници, туристички пропаганден материјал странски списанија).

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГНУВАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Следењето и оценувањето на постигнувањата на учениците по предметот хотелско работење треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на учебната година. Тоа се остварува во соработка со сите учесници во воспитно-образовниот процес. Преку најразновидни форми и постапки: усни проверки, писмени задачи, тестови, проверки на домашни задачи, проверки и оценување на практичните способности на учениците (при вршењето на вежбите и практичните задачи), преку изготвување на реферати и писмени извештаи, проекти и сл

Во текот на учебната година, учениците се оценуваат најмалку со по две оценки во прво и второ полугодие, а се утврдуваат полугодишни и годишни оценки.Доколку ученикот не постигне резултати во реализирањето на конкретните цели на програмата, се постапува според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет *хотелско работење,* треба да поседува лични, професионални и педагошки карактеристики: да е физички и психички здрав, да е комуникативен и отворен за соработка, да поседува високи етички вредности, да го знае македонскиот јазик, да има соодветно стручно образование, да ја сака наставничката професија и да е добар организатор, креативен и способен за иновации во наставната технологија, при тоа служејќи се со компјутерска техника и постојано да се самообразува во струката и во педагошката област.

6.2. Стандард за наставен кадар

Завршени студии по:

- туризам и угостителство

и се стекне со педагошка, психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

Соодветно на карактерот на програмските содржини и целите што треба да се постигнат преку овој предмет, потребно е наставата да се реализира во посебни училишни кабинети за информатика, странски јазици, агенциско и рецепциско работење со сите придружни елементи согласно Нормативот за угостителска и туристичка струка.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2002 година

7.2. Состав на работната група:

1. Снежана Димовска, советник во Бирото за развој на образованието - Скопје
2. Д-Р Никола Ацковски, професор на Факултетот за туризам и угостителство - Охрид
3. Бојанчо Ристовски, менаџер, П.Ц. Хотел ,,Бристол,, (А.Д. македонија Турист), Скопје
4. Чедомир Димовски, наставник во ДСУТУ ,,Лазар Танев,, - Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 1.09.2002 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по предметот ***хотелско работење*** ја одобри министерот за образование и наука со решение број 11-3368/1 од 24.06.2002.